

Stop met gesloten afdelingen voor mensen met dementie

Francien van de Ven – september 2021

Francien van de Ven maakt zich al jaren hard voor mensen met dementie en wil graag iedereen uitnodigen om eens een kijkje te nemen op een gesloten afdeling. Daar zie je namelijk mensen in een rolstoel aan tafel, mensen slapend aan tafel of mensen wandelend op zoek naar de uitgang. Wat is daar aan de hand?

“Waarom mensen in een rolstoel überhaupt op een [gesloten afdeling](#) wonen is mij oprecht een raadsel. De groep die zijn/haar dagen slapend aan tafel doorbrengt zijn mensen die apathisch en initiatiefloos zijn geworden dankzij hun dementie. Deze mensen zeggen wel dat ze naar huis willen maar zijn niet meer in staat om dit te organiseren. De laatste groep mensen die op zoek zijn naar de uitgang daar moet je goed naar kijken. Wellicht voelen zij zich opgesloten, dan kan je het probleem oplossen door de deuren open te laten. Als je weet dat je kan gaan dan kies je om te blijven. Een klein deel wil misschien echt weg, dan kan je eens kijken wat ze dan doen. Waar lopen ze naar toe? Lopen ze netjes een blokje om? Of doen ze gekke dingen? Je kan dan tot de conclusie komen dat voor iemand een gesloten deur nodig is. Maar dit zijn de uitzonderingen,” aldus [Francien van de Ven](#).

De wet Zorg en Dwang

[In een eerder verschenen artikel vertelde Francien van de Ven](#) ons over de wet [Zorg en Dwang](#). Volgens deze wet moet er individueel bepaald worden of iemand wel of niet achter een [gesloten deur](#) mag wonen. Vanuit deze optiek zouden [gesloten deuren](#) een uitzondering moeten zijn in plaats van “normaal”. Vandaag de dag wonen echter nog steeds, naar schatting, 50.000 mensen

achter [gesloten deuren](#). Sinds de ingangsdatum van de [Zorg en Dwang](#) wet op 1 januari 2020 is er in de praktijk nog veel te weinig veranderd.

Opsluiten is geen standaard

Er worden nu de deuren gesloten voor vele mensen die toevallig bij uitzonderingen op de afdeling wonen. Of waar wij van denken dat er uitzonderingen tussen zitten. Er wordt nog te veel gehandeld uit angst en veiligheid is het hoogste doel. [Francien van de Ven](#): “Ik vind dat we mensen met dementie hierin ook een stem moeten geven. Opsluiten moet een noodmiddel zijn en geen standaard middel op het moment dat iemand niet meer thuis kan wonen.”

In Duitsland wonen er geen mensen achter gesloten deuren want dit is in strijd met de grondwet. Hoe kan het dan zo zijn dat we in Nederland een wet hebben maar dat er nog steeds 50.000 mensen achter [gesloten deuren](#) zitten? Dit moet en kan anders!

Bewijs dat het anders kan

[Francien van de Ven](#): “Alsjeblieft als je twijfelt ga eens inspiratie opdoen bij een instelling in Nederland met open deuren. Hoeveel bewijs heb je nog nodig om vandaag te veranderen? Het hoe dan is eigenlijk niet heel moeilijk. Het begint met inspiratie opdoen en zien dat het anders kan. Dan wil je niet meer anders, dan wil je mensen met dementie niet meer opsluiten en dan gaat het systeem om.”

“Over een aantal jaren dan snappen wij niet meer hoe gesloten deuren toch konden. Net als [de Zweedse band](#), een band waarmee een patiënt wordt vastgemaakt aan het bed, die willen we toch ook niet terug?”

Het opendeurenbeleid werkt

Uit eigen ervaring weet Francien dat het anders kan. Dit wordt immers al gedaan bij [Ouderenlandgoed Grootenhout](#) waar ze werkt. “Er wonen bij ons 60 mensen met dementie. Die niet uitgekozen zijn maar ons hebben gekozen. Wij hebben een opendeurenbeleid en ons algehele motto is: als je vrij bent om te gaan, kies je om te blijven.”

Het opendeurenbeleid onder de aandacht brengen

Om te laten zien wat er speelt bij mensen met dementie maakt Francien wekelijks een portret. Hierbij laat ze zien wat de ervaring met gesloten of juist een opendeurenbeleid doet met mensen met dementie. Ze heeft hiervoor ook een goedlopende [Facebookpagina](#) opgericht die “[dementie sluit niet op](#)” heet. Daarnaast houdt ze een lijst bij van instellingen die een opendeurenbeleid hebben. Op deze lijst staan inmiddels 187 instellingen. “Daar word ik heel blij van omdat ik denk dat we vooral elkaar moeten inspireren over hoe het kan. Het denken vanuit angst omzetten in denken in vertrouwen. Er zijn in Nederland 900 instellingen voor mensen met dementie dus er is nog wat werk te verzetten. Maar als we allemaal niet opgeven komen we iedere dag weer een stapje verder.” aldus [Francien van de Ven](#).

Over Francien van de Ven

[Francien van de Ven](#) staat bekend als de “Alzheimerenthousiasteling” en werkt als manager op [Zorgboerderij Grootenhout](#). Ouderenlandgoed Grootenhout biedt zorg aan ouderen met dementie die een dag en/of woonverblijf zoeken. Door alles wat Francien heeft meegemaakt en haar 11 jaar werkervaring weet ze dat de zorg voor mensen met dementie anders kan. Ze is auteur van de boeken ‘[Hoe dan?](#)’ en ‘[Dementie in beeld](#)’ en verscheen in het SBS6 programma ‘[Het zal mij een zorg zijn](#)’.